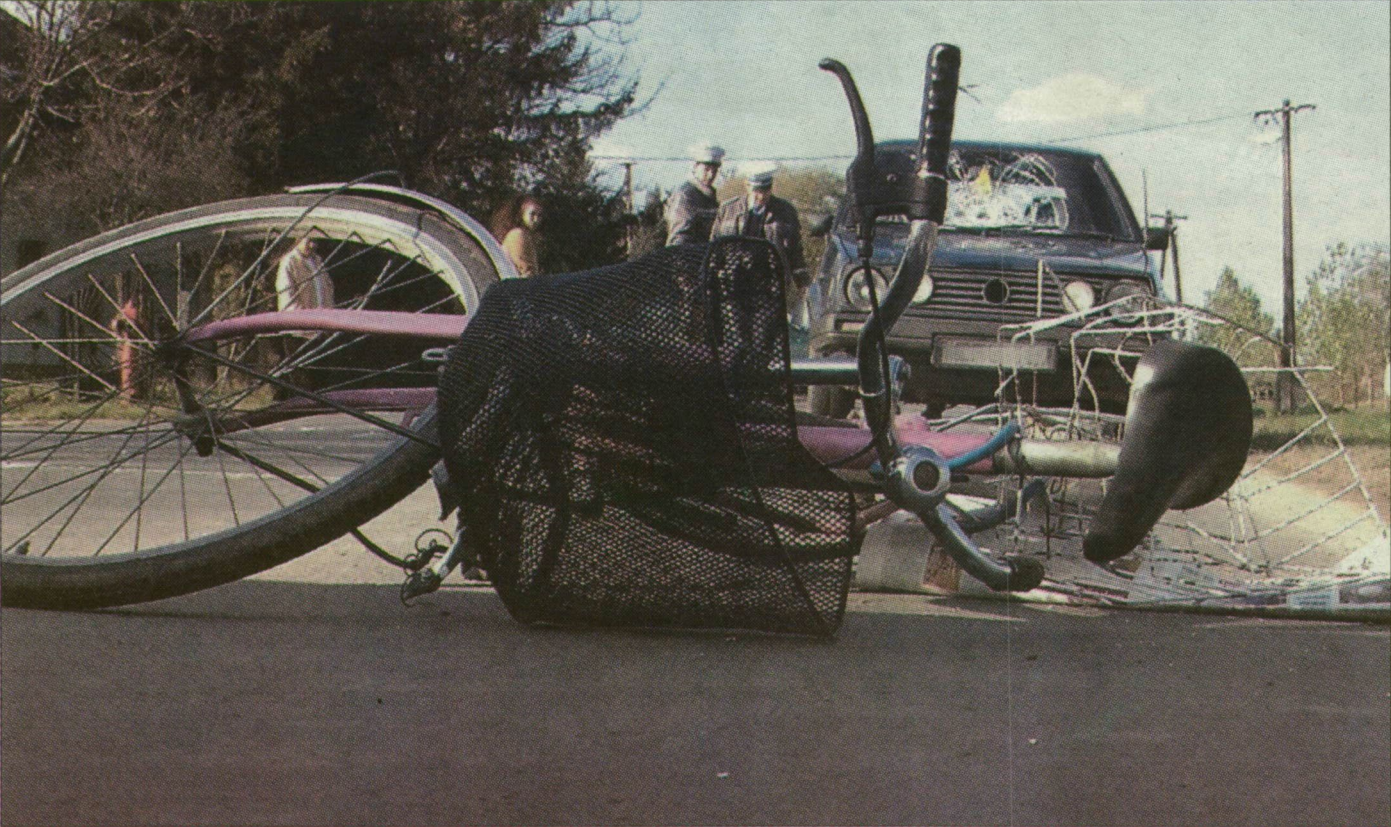

A gyalogosoknak és a kerékpárosoknak is be kell tartaniuk a KRESZ-t

Két lábon és két keréken

Sokan nem veszik igazán komolyan, hogy a kerékpár is „veszélyes üzem”.

Illusztráció: Miskolczi Róbert

Szegeden és környékén az év első tíz hónapjában minden harmadik napra jutott gyalogos- vagy kerékpárbaeset. A tragédiákat nyolcan nem éltek túl, hatvanketten pedig súlyosan megsérültek. A balesetek és az áldozatok száma is rendkívül magas.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Az idén október 31-éig Szegeden és környékén, valamint a város be- és kivezető útjain 70 gyalogos baleset történt. Öten meghaltak, harmincnégyen súlyosan, harmincegyen könnyebben megsérültek. A számok magasak, igaz, az előző év hasonló időszakához viszonyítva nincs nagy eltérés, de az megfigyelhető, a tendencia nem mutat csökkenést.

A balesetek fele egyébként a gyalogosok hibájából, figyelmetlenségéből következett be: körültekintés nélkül léptek az úttestre, vagy a gyalogos átkelőhelyeket kikerülve mentek át akár a legforgalmasabb, lámpákkal védett útszakaszokon is.

A közelmúltban a Szegedi Rendőrkapitányság közlekedés-

rendészeti osztálya közleményben arra hívta fel a figyelmet, hogy a gyalogosan közlekedők számára is legalább olyan fontos a „látni és látszani” elv alapján közlekedés, mint a járművezetőknek. „A gyalogosok viseljenek például fényvisszaverő anyagot ruhán, táskán.”

A kerékpárosok is gyakran voltak főszereplői a különböző baleseteknek. Az év első tíz hónapjában 56 kerékpárbaeset történt

a fentebb már említett területen. Hárman meghaltak, huszonnyolcan súlyosan, huszonötten könnyebben megsérültek.

A balesetek több mint felét, harmincötöt közvetlenül a kerékpárosok okozták, huszonegy-nél pedig közvetve hozzájárultak a tragédiákhoz. Leggyakrabban baleseti ok a jármű kivilágításának elmulasztása volt. Ami érdekes, a kerékpárbaesetek zöme, negyven, Szeged területén belül történt.

A rendőrségi felhívás, amire néhány sorral fentebb már hivatkoztunk, kéri a kerékpárosokat, szereljenek lámpát, fényvissza-

verő prizmát, villogót a kétkere-
kűjükre, ezzel életüket menthet-
nek meg. Elsősorban sajátjukét.

A kereközök, még azok is, akiknek van jogosítványa, gyakran „saját KRESZ” szerint közlekednek, ráadásul sokan nem veszik igénybe a kerékpárutakat sem.

Szegedet négy főútvonal érinti, van, amelyik átszeli, s van, amelyik innen indul (itt ér véget). Rendkívül forgalmas és ezáltal gyalogosok és kereközök számára is kiemelkedően veszélyes kategóriába tartozó az E75-ös, az 55-ös és a 43-as főútvonal. (A negyedik a 47-es.) A legtöbb halálos kimenetelű baleset az E75-ösön történik. Az 55-ös úton közlekedik a legtöbb kivilágítatlan kerékpáros, ebből a szempontból kiemelkedően veszélyes útszakasznak számít a Domaszék–Mórahalom közötti. Valamennyi főútvonalra jellemző, hogy a járművek többsége nem tartja be a sebességhatárokat.

Aggályok a csongrádi malom ünnepén

Kitüntetésekkel és szakmai fórummal ünnepelte tízéves fennállását a Csongrádi Malom Rt. a városi galériában. Szekeres Imre államtitkár az Alföldben rejlő lehetőségekre, Csikai Miklós pedig a magyar agráriumra jellemző visszaesésre hívta föl a figyelmet.

Az 1993-as megalakulás óta eltelt tíz esztendő ürügyén Gráner Gyula, a részvénytársaság igazgatósági elnöke elmondta: régió gazdaságában töretlen szerepet vállaló malom a megbízhatóság és a kis lépésekkel történő fejlődés szimbólumává vált Csongrádon, s ezt javarészt dolgozóinak köszönheti. Az elismerés jeleként emléklapokat adott át az évtizednyi sikerben közreműködőknek.

Az Alföldé a jövő – kezdte mondandóját Szekeres Imre, a Miniszterelnöki Hivatal politikai államtitkára. A szakmai tanácskozás

kormányt képviselő vendége ezt az általa meggyőződéssel tett kijelentést azzal indokolta, hogy az urbanizáció számtalan arcúlat és formája van jelen Magyarország rónáján, és ez a sokszínűség, valamint a városok intézményesített oktatási háttere kiváló táptalajt jelenthet a további fejlődésre az uniós csatlakozást követően.

A rózsaszín jövőkép után a magyar mezőgazdaság szigorú statisztikai adataival borzolta a kedélyeket Csikai Miklós, a Magyar Agrárkamara elnöke. A szentesi szakember az államtitkári optimizmust irigylésre méltónak tartotta, a többi mutatóval a rendszerváltás óta tapasztalható mezőgazdasági mélyrepülést jellemezte. Kiderült, hogy agráriumbunk 2003-as termelése kétharmada a kilencvenes évek eleji teljesítménynek, miközben a vetetlen szántóföldek területe a korábbi hatszorosára növekedett. Ezek a csúfos

eredmények egyértelművé teszik, hogy miért is nem számítunk komoly versenyzőnek a világ és Európa élelmiszerpiacán. Csikai leszögezte: hathatós kormányzati segítséggel a magyar gazdáknak kell az intenzitást növelni a földeken, mert más rajtunk nem fog segíteni.

Az előadásokat követően a hallgatóság kérdéseket fogalmazhatott meg a legégetőbb problémákkal kapcsolatban. A minisztériumi és kamarai válaszokból kiderült, hogy december közepén szavaz a parlament a jövő évi agrártámogatások keretösszegeiről. Tízmilliárd forint jut az idei aszálykároka, de arról is szó esett, hogy az uniós regisztrációban résztvevő gazdáknak kötelező banki folyószámlát létesíteni, hiszen a támogatásokat csak e csatornán kaphatják meg.

B. D.

Az MDF a Nemzeti Agrárkerekasztal összehívását sürgeti

Valódi reformokra lenne szükség

Az MDF már márciusban figyelmeztette a kormányt, hogy az EU-csatlakozásnak számos veszélye van a magyar mezőgazdaságra nézve. Medgyasszay László országgyűlési képviselő szerint a tavaszi aggályok kezdének beigazolódni.

Az európai uniós népszavazás előtt a Magyar Demokrata Fórum négy fontos szempontra hívta fel a kormány figyelmét, hogyan alakítsa át a mezőgazdaságot a minél előnyösebb csatlakozás érdeké-

ben. – Már akkor sejtettük, hogy baj lehet, ha nem lépünk. Egyre kevesebb az időnk, de a kormány még mindig nem tett semmit – mondta a hét végén ZákánySZÉKEN megtartott sajtótájékoztatóján Medgyasszay László, az MDF országgyűlési képviselője.

Medgyasszay szerint a tőkejuttatás, az intézményrendszer reformja, a hatékony marketingmunka és a termőföld magyar kézben tartása jelenthet megoldást a mezőgazdaságnak. – A legoptimálisabb megoldás az lett volna,

ha a tőkejuttatást a költségvetésből oldja meg a kabinet. Erre azonban nincs esély, így egy kedvező kamatozású, hosszú lejáratú hitelkonstrukció lehetne a megoldás. A kormánynak el kellene érnie a bankoknál, hogy a tervezett beruházást fedezetként fogadják el a pénzügytétet. Ellenkező esetben a termelőknek esélyük sem lesz visszafizetni a hitelt – hangsúlyozta az ellenzéki politikus.

Medgyasszay László hozzátette: az MDF elnöke, Dávid Ibolya levélben kérte Medgyessy Péter mi-

niszterelnököt arra, hogy hívja össze a Nemzeti Agrárkerekasztalt. – Mentőövet szeretnénk dobni ezzel a kezdeményezéssel a kormánynak. Szakmai összefogással, négy párti egyetértéssel a lehető legtöbb kérdésben egyezségre kellene jutnunk ahhoz, hogy a mezőgazdaságból élők ne legyenek a csatlakozás vesztesei – közölte az MDF-es képviselő, aki megjegyezte azt is, az agrárium mai állapotáért a rendszerváltás utáni összes kormány felelősségre vonható.

GARAI SZAKÁCS LÁSZLÓ

Évtizedek

PANEK SÁNDOR

Az elmúlt héten a szokásos módon megosztott vita bontakozott ki arról, hogy a politika milyen mértékig ítélheti meg a független bíróságok ítéleteit. A két eset, amelynek kapcsán a diskurzus zajlik, ifj. Hegedűs Lóránt felmentése antiszemita kijelentése nyomán, és a szegedi ítéletben szereplő „primitív” jelző két cigány nemzetiségű emberről. Közös vonásuk, hogy a két téma a magyar nyilvánosság két kényes kérdéséről szól: hol van a határa a közbeszédben a gyűlöletkeltésnek és a kirekesztésnek, s hol kezdődik a szólásszabadság. A vita nem is biztos, hogy a bíróságokról szól.

De még csak nem is a gyűlöletbeszédéről, hanem annak politika tematizálásáról. Magyarországon a gyűlöletbeszéddel kapcsolatos témákat a liberális baloldal rendre a jobboldalhoz köti, mivel leglátványosabb esetei a szélsőjobboldali csoportokkal történnek. Azt azonban szociológiailag semmi nem igazolja, hogy a például a cigányellenesség csakis jobboldali szavazókhoz köthető. Ha az itthoni tematizálást összehasonlítjuk a német vagy a francia helyzettel, beszédes a különbség. Németországban a jobboldali szociáldemokrata párt a napokban zárta ki frakciójából azt a képviselőt, aki a náci vézskorszakhoz hasonlította azoknak az oroszországi zsidóknak a szerepét, akik az 1917-es orosz forradalomban vezető szerepet játszottak. Fel sem merült, hogy a CDU/CSU-frakció habozzon a döntésben, mert Németországban évtizedek óta közmegegyezés, hogy a náciizmus szerepét nem viszonylagosítják; a szociáldemokrata párt ennél fogva ezt a témát nem használhatja ellenfele sarokba szorítására. Ugyanígy Franciaországban. A Le Pen-féle szélsőjobb ugyancsak évtizedek óta Chirac gaulle-ista pártját nagyobb ellenségnek tekinti, mint a szocialistákat.

Ez hiányzik Magyarországon: az évtizedek során kiérlelt közmegegyezés, amelyek során a szélsőséges, de elszórt kirekesztő megnyilvánulások miatt senki sem vonja kétségbe, hogy a jobboldalon (vagy akár a baloldalon) létezik mértéktartó demokrata gondolkodás. Az évtizedek hiányoznak. Medgyessy Péter mondta a minap a szovjet hadifogságból visszatérők ötvenedik évfordulóján, hogy nincs különbség jobb- és baloldali diktatúra között. Igaza van; bár a címzettekől, s mindannyiunktól történetesen ama „baloldali” diktatúra vette el ezeket az évtizedeket, sok tekintetben érintetlenül konzerválva azokat a problémákat, amelyeket egy nyitott társadalom idővel megold.

A nyomozót ma is izgatja a rejtélyes bűncselekmény

Palatinus könyvet ír Farkas Helga-ügyben

Folytatás 1. oldalról

Június 30-a után megszakadt a kapcsolat a zsaroló és a Farkas család között, az emberrablók azután soha többé nem jelentkeztek. Adatok szerint a szegedi Deák Ferenc Gimnázium negyedikes diákját Orosházán, egy garázs aknájában tartották fogva.

Farkas Helga sorsáról a mai napig semmilyen hitelt érdemlő adat, információ nem került elő, és nem találták meg a lányt sem élve, sem holtan.

A szegedi diáklány elrablásának körülményeiről most könyvet ír Palatinus Gábor rendőrtiszt. Nála jobban szinte senki nem tudhatja, mi történt 1991. június 27-e után. A még mindig fiatal nyomozó a bűncselekmény elkövetésétől hónapokig éjjel-nappal a Farkas család közelében tartózkodott, a nyomozás minden mozzanatát ismeri. Palatinus Gábornak egyébként meghatározó szerepe volt abban, hogy a balástyai sorozatgyilkos, Szabó Zoltán vallomást tett, és egymás után vezette a rendőröket áldozataihoz.

A '90-es években az egyik legköltségesebbnek tartott nyomozás évekig tartott, tulajdonképpen 2000-ben, a bíróság ítéletével zárult. A rendőrök több ezer bejelentést vizsgáltak meg, több száz tanút hallgattak ki, ám közvetlen bizonyítékkal nem tudták alátámasztani, hogy kik rabolták el a negyedikes középiskolást, hol tartották fogva, és azt sem, hogy a lányt meggyilkolták volna.

A család felkérésére az ügyben „nyomozott” Uri Geller világhírű parafenomén is, de több száz magyar „kollégájához”, ingáshoz, jóshoz, kártyavetőhöz, vagy egyszerűen zsákmányt szimatoló szélhámoshoz hasonlóan ő sem járt sikerrel.

A Farkas Helga-ügy a lány el-

rablása után kilenc évvel, 2000 decemberében a bíróságon fejeződött be: közvetett bizonyítékok alapján jogerősen tíz év szabadságvesztésre ítélték Csapó Józsefet. Az utolsó felvonásban a Legfelsőbb Bíróság is bizonyítottanak látta, hogy Csapó és Juhász Benedek rabolta el Farkas Helgát, ók követeltek 500 ezer márkát a szegedi diáklány szabadon bocsátásáért. A bíróság nem emberrablásban mondta ki bűnösnek Csapót, hiszen a bűncselekmény idején a Btk-ban még nem szerepelt az emberlábás, hanem tártstettségben elkövetett személyi szabadság megsértése és zsarolás büntetettében. Arra, hogy Farkas Helga gyilkosság áldozata lett, nincs bizonyíték, ebben nem is hozott ítéletet a büntetőtanács. Juhász Benedeket nem állíthatták bíróság elé, mivel a rendőrség elől bujkáló férfit 1995-ben meggyilkolták. Holttestét egy Orosháza melletti csatornában találták meg.

Az ügyészség Juhász meggyilkolásával is Csapót vádolta, a vádirat szerint Juhász Benedeknek azért kellett meghalnia, hogy elfogása esetén ne köthesse vádalkut, és a Farkas Helga-ügyben folytatott büntetőeljárásban ne vallhasson Csapó ellen. A vád egyik koronatanúja egyébként Juhász felesége volt, aki azt állította: férje többször is mesélt neki a lány elrablásáról, amit Csapóval együtt követtek el. Csapó József bűnösségét Juhász meggyilkolásában azonban a bíróság nem találta bizonyítottnak, ezért ezt a vádat ejtette.

Palatinus Gábort még 12 évvel a történet után sem engedte el a Farkas Helga-ügy. Részen ez a magyarázata, hogy elszánta magát és megírja az emberrablás nyomozásának történetét. De csak részben ez. A többire ígérete szerint a könyv ad választ.